

Information om NU 15 och NR 15

NU 15 - Allmänna bestämmelser för Underhåll och

NR 15 - Allmänna bestämmelser för Avhjälpande Underhåll

Inledning

Bevakning av utvecklingen

De nordiska branschorganisationerna inom teknikindustrin bevakar kontinuerligt branschens behov av nya allmänna bestämmelser och behovet av förändringar i redan existerande villkor. Som ett led i detta arbete har organisationerna nu företagit den revision av standardavtalen för underhåll som resulterat i NU 15 och NR 15.

Organisationerna, som representerar såväl leverantörer som beställare av tekniskt underhåll, har med NU 15 och NR 15 fortsatt raden av standardvillkor som på ett rimligt och balanserat sätt fastlägger parternas rättigheter och skyldigheter.

Varför nya allmänna bestämmelser?

Motiven för den nu genomförda revideringen av NU 06 och NR 06 är dels att anpassa villkoren till kontraktspraxis inom teknikindustrin, dels att vidta språkliga och terminologiska förtydliganden. Eftersom NU och NR innehåller många gemensamma bestämmelser har de reviderats parallellt.

Tillämpningsområde för NU 15

NU 15 är avsedda att användas när ett företag (beställaren) anlitar ett annat företag (leverantören) för att utföra löpande underhåll av beställarens maskiner och annan utrustning. Bestämmelserna arbetar med begreppen förebyggande och avhjälpande underhåll. Med förebyggande underhåll avses allt planerat underhåll som utförs i syfte att förebygga uppkomsten av fel och funktionsstörningar. Med avhjälpande underhåll avses underhåll som utförs i syfte att avhjälpa ett redan uppkommet fel genom t.ex. reparation eller installation av en felfri ersättningsdel.

Leverantörens åtagande enligt NU 15 kan avse både förebyggande och avhjälpande underhåll, vilket förmodligen är den vanligaste situationen. Åtagandet kan dock inskränkas till att endast avse avhjälpande underhåll, vilket kan bero på att beställaren själv utför det förebyggande underhållet. Åtagandet kan även avse enbart förebyggande underhåll, t.ex. för det fall utrustningen omfattas av en leverantörsgaranti som tar hand om det avhjälpande underhållet.

Leverantörens ansvar enligt NU 15 innebär i huvudsak att han åtar sig att fackmässigt utföra de åtgärder som specificerats i avtalet. Han har inte något direkt ansvar för resultatet av dessa åtgärder. Om leverantören i något avseende ska garantera ett visst resultat, exempelvis utrustningens tillgänglighet, behöver kontraktsformuläret kompletteras. Bland annat måste parterna specificera förutsättningarna för garantin, hur uppfyllelsen ska mätas och påföljderna om garantin inte innehålls. En sådan

garanti är emellertid svår att utforma och kräver mycket väl definierade förutsättningar.

Tillämpningsområde för NR 15

NR 15 är avsedda att användas när leverantören anlitas av beställaren för att utföra avhjälpande underhåll på beställarens utrustning och det inte redan finns något avtal som reglerar situationen. NR 15 kan således inte användas tillsammans med NU 15 och inte heller när ett företag som levererat viss utrustning till en beställare avhjälpel fel inom ramen för felansvaret enligt leveransavtalet. Däremot kan NR 15 användas t.ex. när utrustningsleverantören utför avhjälpande underhåll som inte omfattas av leveransavtalet, antingen för att ansvarstiden för fel löpt ut eller för att felet orsakats av beställaren.

NR 15 kan användas för underhållsarbete oberoende av var arbetet utförs. Det kan således innebära att underhållsarbetet bedrivs på den plats där utrustningen befann sig när funktionshindret uppkom. Det betyder för stationär utrustning normalt beställarens lokaler. Men NR 15 fungerar utmärkt även för den inte ovanliga situationen att utrustningen transporteras till leverantörens verkstad eller annan lämplig plats.

Användning av bestämmelserna

Kontraktsformulär till NU 15

Avtal på grundval av NU 15 måste fyllas ut med det som är specifikt för det enskilda avtalet. Som hjälpmedel för parterna finns därför ett kontraktsformulär som kan användas tillsammans med de allmänna bestämmelserna. Det är viktigt att parterna i kontraktsformuläret – eller på annat sätt i avtalet – noggrant specificerar vilken utrustning som ska underhållas och vilka åtgärder som ingår i det förebyggande underhållet. Vidare måste de ange vilka sliddelar som ska bytas ut inom ramen för det förebyggande underhållet och hur ofta det ska ske.

Krav på tydlighet

Den som vill tillämpa NU 15 och NR 15 måste förvissa sig om att de blir en del av parternas avtal. Kraven är olika beroende på hur avtalet ingås.

Om parterna tecknar avtal med hjälp av kontraktsformuläret till NU 15 blir bestämmelserna en del av avtalet genom de hänvisningar till NU 15 som finns i formuläret. Detsamma gäller om parterna på annat sätt gemensamt upprättar ett skriftligt avtal som uttryckligen hänvisar till de allmänna bestämmelserna. Om parterna däremot upprättar en gemensam avtalshandling och denna inte hänvisar till de allmänna bestämmelserna, finns en allvarlig risk att bestämmelserna inte anses som en del av avtalet. Det kan vara fallet även om de åberopats och översänts under den skriftväxling som föregått avtalet.

Då avtalet ingås på annat sätt krävs normalt att parterna före avtalets ingående getts möjlighet att överväga de allmänna bestämmelser som ska gälla för avtalet. Om avtalet ingås genom utväxlande av offert och beställning, innebär detta att den part som vill göra bestämmelserna till en del av avtalet måste åberopa de allmänna bestämmelserna i samband med skriftväxlingen. Det bör helst ske så tidigt som möjligt. Dessutom bör ett exemplar av bestämmelserna översändas.

Vid avhjälpande underhåll där NR 15 är aktuella är det vanligt att avtalet på grund av tidsbrist ingås muntligen. Leverantören bör i vart fall snarast sända en bekräftelse där det framgår att NR 15 ska gälla för uppdraget. Det är normalt inte tillräckligt att tidssedlar och fakturor refererar till villkoren, eftersom dessa handlingar utväxlas en tid efter att avtalet ingicks. Däremot kan sådana referenser få betydelse för framtida uppdrag för samma kund.

En lämplig åtgärd för den leverantör som vill tillämpa NR 15 är att i en rundskrivelse till kunderna sända över NR 15 och informera om att de gäller vid avhjälpande underhåll. Detta kan exempelvis ske i samband med att leverantören marknadsför sina underhållstjänster. Leverantören bör även på företagets webbplats informera presumtiva kunder om vilka leveransbestämmelser man tillämpar.

Skillnaderna mellan NU 06 och NU 15 respektive NR 06 och NR 15

	Nedan beskrivs vilka skillnader som föreligger mellan NU 06 och NU 15. Eftersom NR-bestämmelserna i huvudsak är en nedbantad version av NU, gäller vad som sägs om NU under de olika rubrikerna även NR såvitt avser motsvarande punkt med samma rubrik. Ändringar som endast består i obetydliga språkliga justeringar eller ändrade hänvisningar till olika punkter i bestämmelserna anges i allmänhet inte.
Definitioner, punkt 2	I punkt 2 finns ett antal definierade begrepp. Vissa språkliga förtydliganden har skett. Bland annat har definitionen av Utrustningen ändrats på så sätt att uttrycket ”annan utrustning” ersatts av ”annan egendom”. Någon saklig ändring föreligger inte.
Avhjälpande underhåll, punkt 5	Mindre språkliga ändringar har gjorts i förenklande syfte.
Beställarens löpande tillsyn. Journalföring, punkt 6	Enligt NU 06 ska beställaren utföra erforderlig löpande tillsyn och skötsel av utrustningen. I NU 15 har ordet ”erforderlig” ersatts av ”nödvändig”.
Sekretess, punkt 15	Sekretessbestämmelsen i punkt 15 är en nyhet. Motsvarande bestämmelser återfinns i de flesta standardavtal som avser avtalstyper/affärer där det är vanligt att konfidentiell information utbyts. Bestämmelsen i punkt 15 är av traditionell karaktär. Den kan ibland behöva kompletteras med regler om minsta skadeståndsbelopp, fysisk hantering av konfidentiella handlingar etc.
Leverantörens underhållsjournal, punkt 16	Motsvarar punkt 15 i NU 06. Mindre språkliga justeringar har gjorts.
Samordning av förebyggande och avhjälpande underhåll, punkt 17	Motsvarar punkt 16 i NU 06.
Fast avgift för förebyggande underhåll, punkt 18	Motsvarar punkt 17 i NU 06.
Ersättning för avhjälpande underhåll, punkt 19	Motsvarar punkt 18 i NU 06.
Kostnadsuppskattning. Takpris, punkt 20	Motsvarar punkt 19 i NU 06. Bestämmelsen har fått ett tillägg där det förtydligas att kostnadsuppskattningar inte är bindande för leverantören om inte uttryckligt takpris har avtalats. Har parterna avtalat om ett uttryckligt takpris, får det inte överskridas.
Betalning, dröjsmålsränta, punkt 21	Motsvarar punkt 20 i NU 06.
Ansvar för bristfälligt underhållsarbete, punkt 22	Motsvarar punkt 21 i NU 06.
Ansvar för fel i levererade delar, punkt 23	Motsvarar punkt 22 i NU 06. I NU 06 anges att leverantören ska åtgärda fel i levererade delar. ”Åtgärda” har i NU 15 ersatts av ”avhjälpa”. Någon saklig ändring föreligger inte.

Ansvarstid, punkt 24	Ansvarstiden för avhjälpande underhåll respektive fel i tillhandahållna delar anges nu som 1 år istället för 12 månader. Ändringarna har gjorts för att språkligt överensstämma med övriga nordiska leveransbestämmelser.
	Parterna bör uppmärksamma att de ansvarstider som anges i punkt 24 bara gäller för det fall parterna inte avtalat om andra tider. Speciellt vid löpande underhållsarbete kan ansvarstiden behöva anpassas till underhållsintervallet.
Reklamation, punkt 25	I NU 06 gavs beställaren rätt att få bristfälligt underhållsarbete eller fel åtgärdat, trots för sen eller utebliven reklamation, om leverantören själv borde ha upptäckt bristen eller felet. Denna möjlighet har tagits bort, eftersom regeln öppnade för meningsskiljaktigheter och tolkningsproblem.
Leverantörens underlåtenhet att avhjälpa bristfälligt underhållsarbete eller fel, punkt 27	Motsvarar punkt 26 i NU 06. Punkten har förtydligats genom att nu hänvisa till ”bristfälligt underhållsarbete eller fel” istället för ”brist eller fel”. Ett förtydligande har även gjorts vad gäller från vilken tidpunkt den skäligen tiden ska börja löpa. Här anges nu att den börjar löpa efter beställarens reklamation enligt punkt 25.
Ansvar för skada på beställarens egendom, punkt 28	Motsvarar punkt 23 i NU 06.
Ansvarsbegränsning, punkt 29	Motsvarar punkt 28 i NU 06.
Ändring i Utrustningen, punkt 30	Motsvarar punkt 29 i NU 06. I första stycket har orden ”som kan antas påverka leverantörens åtagande enligt Avtalet” strukits. Det medför att kravet på beställaren att meddela ändringar i utrustningen m.m. har skärpts. Varje ändring ska enligt NU 15 meddelas. Även de avtalsmässiga konsekvenserna av ändringar i utrustningen regleras något annorlunda i NU 15. Om parterna inte kan komma överens om konsekvenserna av att leverantörens åtagande påverkas – tidigare i NU 06 om leverantörens åtagande i väsentlig grad påverkas – har leverantören rätt att genom Skriftligt Meddelande omedelbart säga upp avtalet. Leverantören har således enligt NU 15 rätt att säga upp avtalet även vid ändringar i utrustningen som i mindre grad påverkar hans åtagande om parterna inte kan komma överens om en adekvat reglering av situationen. Normalt sker det genom en prisjustering.
Befrielsegrunder (force majeure), punkt 31	Motsvarar punkt 30 i NU 06. Extrema naturhändelser har tillkommit i exempellistan på vad som kan utgöra befrielsegrund.
Avtalstid. Meddelande om ändrad avgift, punkt 32	Motsvarar punkt 31 i NU 06. Punkten har fått en ny sista mening som innebär att om avtalet förlängs med ytterligare en period, ska beställaren anses ha godtagit den avgift som leverantören skriftligen begärt. Tillägget är avsett att klara ut vad som gäller om beställaren inte reagerar på den nya avgift som leverantören aviserat, men avtalet ändå löper vidare.
Överlåtelse. Anlitande av utomstående leverantör, punkt 33	Motsvarar punkt 32 i NU 06.
Hävning, punkt 34	Motsvarar i stort punkt 33 i NU 06, men har bytt rubrik från Uppsägning till Hävning. Orsaken är att hävning är ett mer korrekt begrepp i sammanhanget. Även i villkorstexten har ”hävning” lagts till. Tiden för rättelse vid väsentligt åsidosättande av bestämmelserna i avtalet, har ändrats från 30 dagar till 14 dagar. Därutöver har språket förtydligats.
Tvister. Tillämplig lag, punkt 35	Motsvarar punkt 34 i NU 06.

Ändringar specifika för NR 15

Leverantörens åtagande, punkt 2

I andra stycket har en språklig förenkling genomförts då uttrycket ”funktionshindrande störningar” ersatts av ”funktionshinder”.

Beställarens försening, punkt 5

Motsvarar punkt 6 i NR 06, med tillägg av sista stycket som innehållsmässigt motsvarar sista stycket i NR 06 punkt 5. Här regleras den situationen att beställaren underlåter att avhämta utrustningen eller ta emot den i fall där underhållsarbetet utförts på annan plats än i beställarens lokaler.

Punkt 5 i NR 06 (Utförande av underhållsarbete på annan plats än i beställarens lokaler) har utgått och införlivats i andra punkter (punkt 5 och 19 i NR 15).

Leverantörens försening, punkt 6

Motsvarar punkt 7 i NR 06, med den nyheten att beställarens underrättelse till leverantören om att han själv eller genom annan avser att utföra underhållet vid leverantörens försening, måste ske skriftligen.

Arbetsmiljö, punkt 7

Motsvarar punkt 8 i NR 06.

Teknisk dokumentation, punkt 8

Motsvarar punkt 9 i NR 06.

Sekretess, punkt 9

Ny punkt, se kommentaren till NU 15 punkt 15.

Kostnadsuppskattning. Takpris, punkt 11

Se kommentaren till NU 15 punkt 20.

Ansvar för fel i installerade delar, punkt 14

Se kommentaren till NU 15 punkt 23.

Ansvarstid, punkt 15

Motsvarar punkt 16 i NR 06. Tolv månader har ersatts av 1 år (se kommentaren till NU 15 punkt 24).

Åtgärder vid risk för skada, punkt 17

Motsvarar punkt 18 i NR 06.

Leverantörens underlåtenhet att avhjälpa bristfälligt underhållsarbete eller fel, punkt 18

Motsvarar punkt 19 i NR 06, men ordet ”brist” har i NR 15 ersatts med ”bristfälligt underhållsarbete”.

Ansvar för skada på beställarens egendom, punkt 19

Motsvarar NR 06 punkt 15 samt punkt 5 första stycket.

Ansvarsbegränsning, punkt 20

Förutom följdändringar i punkthänvisningarna har i sista stycket lagts till ett skriftlighetskrav avseende underrättelse, som part är skyldig att skicka till den andra parten, om att tredje man framställt ersättningskrav rörande skada eller förlust.

Befrielsegrunder (force majeure), punkt 21

Se kommentaren till NU 15 punkt 31.